

Raadsvoorstel

Onderwerp **Beleidskader Inburgering**
Steller/telnr. Mathilda Oosterhuis/ Bijlagen 1

Classificatie

Vertrouwelijk

Portefeuillehouder Chakor/Bloemhoff Raadscommissie

Langetermijn agenda (LTA) Raad LTA ja: Maand 3 Jaar 2021
LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit het beleidskader voor de nieuwe Wet inburgering in Groningen 2022 – 2025 vast te stellen.

Samenvatting

Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet Inburgering in werking. Doel van die wet is om de inburgering van asiel- en gezinsmigranten te verbeteren. Dat gebeurt onder andere door zo snel mogelijk in het proces te starten met de inburgering, door te streven naar een hoger taalniveau en door vanaf het begin aandacht te besteden aan taal én participatie of werk. De gemeente krijgt de regie over de uitvoering van deze wet. Dat betekent dat de gemeente ervoor moet zorgen dat er een ondersteuningsaanbod voor alle inburgeraars beschikbaar is. Daarbij geldt dat de inhoud van dat aanbod grotendeels in wetgeving is vastgelegd en de keuzes voor de gemeente vooral uitvoeringskeuzes zijn. In dit “beleidskader” is er daarom vooral aandacht voor (de beschrijving van) hoe de dienstverlening eruit ziet, welke partijen de dienstverlening gaan uitvoeren en hoe wij tot de keuze voor die partijen komen

B&W-besluit d.d.: 02-02-2021

Afgehandeld en naar archief

Paraaf

Datum

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

De invoering van de Wet inburgering vraagt van de gemeente om keuzes te maken over de inkoop en/of organisatie van een dienstverleningsaanbod aan de inburgeraars. In het beleidskader hebben we die voor alle onderdelen van dat aanbod op een rij gezet. Op basis van deze keuzes zorgen we ervoor dat er een volledig en volwaardig aanbod aan dienstverlening voor inburgeraars beschikbaar is op 1 januari 2022.

Kader

De uitvoering van de Wet inburgering betekent voor de gemeenten een nieuwe taak. De gemeenteraad is op verschillende momenten geïnformeerd over de komst van deze wet en de gevolgen voor de gemeente (brieven van 3 maart 2020 en 30 september 2020). Daarin is ook gemeld dat in de afgelopen periode al zoveel mogelijk wordt gewerkt volgens de uitgangspunten van de nieuwe wet. Dat gebeurt binnen ThuisIn050. Die werkwijze zetten we voort. Voor het vaststellen van de aard van de dienstverlening en de wijze van inkoop werken we samen met andere gemeenten in de arbeidsmarktregio. Bij de voorbereiding op het formuleren van onze vraag aan partijen die een onderdeel van de dienstverlening uitvoeren (Programma van Eisen) betrekken we potentiële aanbieders in de vorm van een marktconsultatie. De Wet inburgering heeft een nauwe relatie met de Participatiewet omdat een aanzienlijk deel van de inburgeraars (asielmigranten) ook een beroep op deze wet doet. Dat is reden om de uitvoering van beide wetten (en het instrumentarium) te integreren.

Argumenten en afwegingen

De uitvoering van de Wet inburgering kan op verschillende manieren plaatsvinden. De belangrijkste keuzes die we hebben gemaakt zijn dat:

- De regierol op de inburgeringstrajecten door de gemeente zelf wordt uitgevoerd;
- Die uitvoering geïntegreerd met de uitvoering van de Participatiewet plaatsvindt;
- We de volledige onderwijsroute inkopen en de taalcomponent van de routes B1 en Z-route;
- We bij de onderdelen die we moeten inkopen, willen zorgen voor dienstverlening waarin de afstemming tussen taal en participatie is geregeld die geboden wordt door goede aanbieders waarmee een langjarige relatie aangaan en die flexibel zijn in hun aanbod en hun aanpak;
- We bij de inkoop samenwerken met gemeenten in de regio om er voor te zorgen dat er voldoende kandidaten zijn om tot een gedifferentieerd en betaalbaar aanbod te komen.

De keuze om de regie binnen de gemeentelijke organisatie uit te voeren en deze te integreren met de dienstverlening van de participatiewet, draagt bij aan optimale randvoorwaarden om inburgeraars zoveel mogelijk tegelijkertijd voor te bereiden op hun inburgering én (arbeids-)participatie. De keuzes voor de inkoop van voorzieningen dragen bij aan een goed, gedifferentieerd en betaalbaar aanbod aan inburgeringsvoorzieningen in de regio.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De invoering van de Wet heeft gevolgen voor de (nieuwe) inburgeraars in onze gemeente. Bij de uitwerking zullen we (vertegenwoordigers van) deze groep betrekken. Divosa ondersteunt gemeenten per arbeidsmarktregio bij de invoering van de nieuwe Wet inburgering. Afgelopen periode – in het voortraject - hebben er in dit kader via de thematafel statushouders gesprekken plaats gevonden met betrokkenen. Dit om ook met de doelgroep zelf over de nieuwe wetgeving van gedachten te wisselen en deze ervaringen te betrekken bij de verdere uitwerking. Thema's waarover o.a. is gesproken zijn: hoe ervaart de doelgroep het huidige inburgeringsstelsel, wat kan er beter en wat hebben zij nodig.

Financiële consequenties

Het Rijk stelt budgetten ter beschikking voor (gemeentelijke) uitvoeringskosten van de Wet inburgering. Het beschikbare macrobudget wordt over gemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners en het aantal niet-westerse migranten. In de meicirculaire zijn de bedragen voor de komende jaren bekend gemaakt. Daarnaast stelt het Rijk middelen ter beschikking voor de kosten van de inburgeringsvoorzieningen. Deze middelen worden via een specifieke uitkering beschikbaar gesteld op basis van het aantal inburgeraars in een gemeente. Per inburgeraar is een vast bedrag

beschikbaar. Hoewel de VNG akkoord is gegaan met de door het Rijk gemaakte keuzes, zijn er risico's aan deze financiering verbonden. De belangrijkste zijn dat de uitvoeringskosten niet meedemen met het aantal inburgeraars en dat er twijfels zijn of het beschikbare budget voor de inburgeringsvoorzieningen voldoende is. Over het eerste punt zijn het Rijk en de VNG momenteel nog met elkaar in gesprek. Aanleiding is het uitstel van de start (van 1 juli 2021 naar 1 januari 2022) en het sterk verhoogde aantal inburgeraars (als gevolg van de verhoogde huisvestingstaakstelling) in 2021. In dit beleidskader beperken we ons nu tot een weergave van de (huidige) budgetten, in afwachting van de uitkomsten van de gesprekken tussen Rijk en VNG, die momenteel plaatsvinden. Wij gaan door met het proces en de voorbereiding van de inkoop. Indien blijkt dat de budgetten van het Rijk onverhoopt niet voldoende zijn en genoemde risico's zich voordoen, dan zullen we u daarover informeren waarbij we ook perspectieven geven voor het oplossen ervan.

Overige consequenties

In de hoofdstukken 5 en 6 hebben we beschreven wat de gevolgen van de invoering van de wet zijn voor de inburgeraars en de gemeentelijke uitvoering. Daarnaast gaan we in op de gevolgen voor de groep die in 2021 in onze gemeente komt wonen en die (als gevolg van het uitstel tot 1 januari 2022) nog niet onder het (betere) regime van de nieuwe inburgeringswet valt. Als gemeente willen we deze groep zoveel mogelijk begeleiden op de manier van de nieuwe wet. Daarvoor is het wel noodzakelijk dat het Rijk hiervoor voldoende middelen beschikbaar stelt. Ook hierover zijn Rijk en VNG in overleg.

Vervolg

Na vaststelling van dit beleidskader door de gemeenteraad wordt de uitvoering ingericht conform de hierin gemaakte keuzes. Rond de zomer zal de gemeenteraad worden geïnformeerd over de voortgang van de voorbereiding. Ook wordt de gemeenteraad (nadat VNG en Rijk hierover afspraken hebben gemaakt) geïnformeerd over de manier waarop we in 2021 al zoveel mogelijk werken conform de nieuwe wet. Op een beperkt aantal onderwerpen worden regels vastgelegd in een verordening. Een voorstel voor een verordening wordt in de tweede helft van 2021 aangeboden aan de raad.

Lange Termijn Agenda

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.